

➔ Versterking Netwerksamenwerking Arbeidsmarktregio's

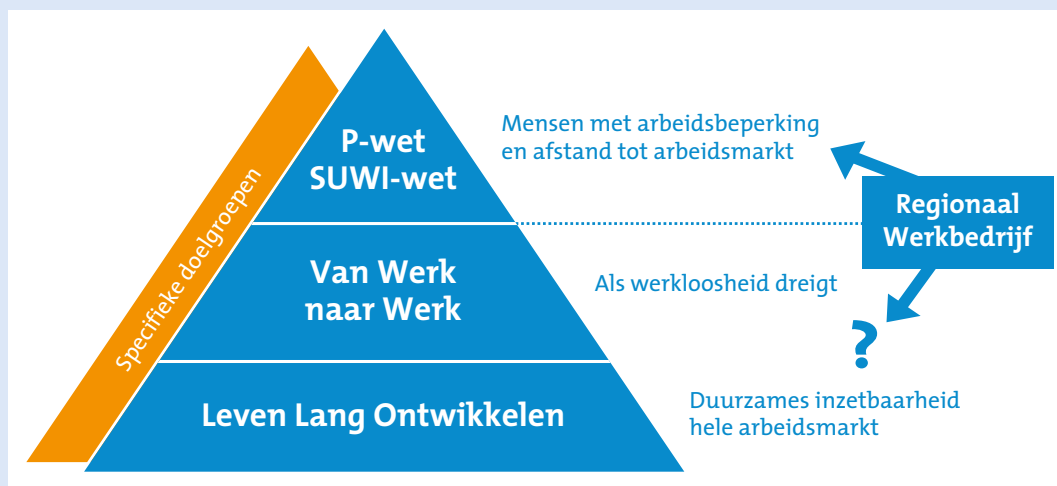
Het onderzoek *Couleur regionale in de Brabantse arbeidsmarktregio's* (april 2021) laat zien dat arbeidsmarktregio's nog niet optimaal functioneren. In het onderzoek worden drie belangrijke conclusies getrokken, voorzien van een advies en een concrete checklist. De checklist ondersteunt arbeidsmarktregio's om de netwerksamenwerking binnen de regio te versterken.

➔ DRIE BELANGRIJKE CONCLUSIES

De drie conclusies betreffen de formulering van maatschappelijke opgave en doelen, de rol en positie van de verschillende netwerkpartners en het onderscheid tussen strategie en uitvoering.

1. Ondanks grote betrokkenheid en korte lijntjes tussen netwerkpartijen zijn doelen en maatschappelijke opgaven van het netwerk onvoldoende duidelijk geformuleerd

Het onderzoek laat zien dat in alle vijf Brabantse arbeidsmarktregio's de doelen zijn opgerekt, deels ook veroorzaakt door nieuwe opgaven geformuleerd van het Rijk. Daarmee is complexiteit en onduidelijkheid de netwerken binnengeslopen. De vraag rijst wie verantwoordelijkheid draagt voor de verschillende regionale ambities en welke rol de partners in het netwerk vervullen. In onderstaande figuur zijn grofweg drie regionale ambities te onderscheiden:

Figuur 1 Piramide van regionaal arbeidsmarktbeleid

2. In de netwerken ontbreekt het vaak aan een heldere visie op netwerksturing en regie

De betrokkenen in de regionale samenwerking hebben niet altijd scherp hoe het netwerk is ingericht, welke rol zij kunnen spelen en op welke wijze er gestuurd wordt. Deze onduidelijkheid leidt vaak tot een ervaren complexiteit van de regionale samenwerking en is vooral relevant wanneer er geen duidelijkheid en consensus is over wie de regierol heeft en/of zou moeten hebben (en wanneer). Gemeenten pakken die regierol soms nadrukkelijk op zonder te toetsen of de netwerkpartners zich hierin kunnen vinden.

3. Een duidelijke verbinding tussen het strategisch besluitvormend niveau en het tactisch operationeel niveau ontbreekt

Een onduidelijke verbinding tussen strategie en uitvoering kan leiden tot ineffectieve samenwerking en maakt het meten van effectiviteit lastig, zo niet onmogelijk. Er is veel bestuurlijke drukte, zonder dat echt scherp is waar men zich voor inzet en waarbij afstemming tussen het strategische en uitvoerende niveau nog niet overal voldoende is geborgd (zowel tussen als binnen organisaties).

➔ HET ADVIES

Verricht per regio een systematische netwerkanalyse en vergroot de impact van de arbeidsmarktregio

Breng via kwantitatief en kwalitatief netwerk- en impactonderzoek het functioneren van de arbeidsmarktregio in kaart en achterhaal de werkbare elementen en randvoorwaarden. Bijvoorbeeld door gezamenlijk ex ante te concretiseren en het meetbaar maken van de wijze van samenwerken, doelstellingen en ambities, beoogde impact, doelgroep en stakeholders en (ongewenste) neveneffecten.

➔ CHECKLIST OM DE NETWERKSAMENWERKING TE VERSTERKEN

Een eenduidige invulling van de verschillende elementen van een doelgericht netwerk¹ biedt een handvat voor versterking van de netwerksamenwerking.

Spelers

- Wie zijn de spelers in het netwerk?
- Hoe verhouden de spelers zich tot elkaar?
- Welke subnetwerken zijn er te onderscheiden?
- Hoe is de samenwerking te versterken?

Doelen en inhoud

- Wat is de precieze opdrachtformulering?
- In welke mate wordt deze opdracht gedragen door alle netwerkpartners?
- In hoeverre zijn de doelen smart geformuleerd?
- Welke strategische stappen zijn er te onderscheiden om tot het einddoel te komen?

¹Gebaseerd op netwerktheorie van Carboni, J.L., Saz-Carranza, A., Raab, J. & Isett, K.R. (2019). Taking dimensions of purpose-orientated networks seriously. Perspectives on Public Management, 2(3): 209-223.

Sturing en regie

- Welke partner heeft de regie?
- Welke vormen van sturing passen bij de opgave en bij het netwerk?
- Wie is er probleemeigenaar?
- Wie staat er aan de lat voor de uitvoering?

Effect en resultaat

- Hoe worden de resultaten gemeten en in welke frequentie?
- Wat zijn de kwantitatieve resultaten en hoe worden die gemeten?
- Wat zijn de kwalitatieve resultaten en hoe worden die gemeten?
- Op welke wijze zijn de kwalitatieve resultaten getoetst en op welke wijze is er een norm bepaald?
- Op welke wijze wordt er voldoende sturingsinformatie gegenereerd?
- Op welke wijze bieden de netwerkpartners de benodigde informatie?
- Welke neveneffecten zijn er vast te stellen, zowel kwantitatief als kwalitatief?
Welke informatie is er beschikbaar en nodig om aanvullende financiële middelen binnen te halen (ESF+ bv)?

Randvoorwaarden

- Hoe vaak vindt er overleg plaats (structureel of incidenteel)?
- Zijn er voldoende financiële middelen voor de uitvoering?
- In welke mate zijn de netwerkpartners gelegitimeerd en gemandateerd om deel te nemen?

Voor vragen over het onderzoek of ondersteuning bij het gebruik van de checklist neem contact op met:

Dr. Ellen Dingemans

Het PON & Telos

Mobiel: 06 300 38 740

E-mail: e.dingemans@hetpon-telos.nl

Drs. Auke Blaauwbroek

StrategieCentrale

Mobiel: 06 211 82 629

E-mail: auke@strategiecentrale.nl

Voor algemene vragen, neem contact op met:

Tanja Willemsen

Mobiel: 06 224 18 114

E-mail: twillemsen@samenvoordeklant.nl